

det One kunde komme i Veien for det Andet, dersom Omstændighederne vare anderledes, end de ere i Dieblisset. Men jeg tror ikke, der er nogen Betænkelse ved at gaa frem, som Udvalgets Flertal er blevet aldeles enig om, og fjerne § 13. Der var jo under Sagens første Behandling forskellige Betænkelseheder ved denne Paragraf. Efter at jeg nu har havt den Ære at forhandle med Udvalget derom, og dets Flertal har fraraadet Paragrafens Vedtagelse, skal jeg ikke gjøre noget yderligere Forsøg paa at opretholde den. Men til Gjengjæld skal jeg tilstaa, at jeg har mere Betænkelse ved det ærede Flertals egen Paragraf om Betingelserne for at oprette Privatskoler. Jeg tror, det vil være tilstrækkeligt at blive staaende ved, hvad vi nu have i den Henseende. Der er mig ikke noget fremtrædende Misbrug bekendt af den Frihed, som nu eksisterer, og det kunde vel være, at man ved at vedtage Bestemmelsen forhindrede Noget, der meget vel i og for sig kunde gaa. Men vil man have en Bestemmelse, som den her foreslaaede, vil jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa, at det i hvert Fald maa afgjøres, om den gjælder for alle private Skoler eller kun for saadanne, der ere bestemte for Børn af Folketirken. Vi have ikke saa private Skoler, hvor Lærerne ikke tilhøre Folketirken, og Børnene, som optages, heller ikke. Det maa i ethvert Tilfælde afgjøres, om den nu foreslaaede Paragraf skal finde en almindelig Anvendelse eller kun gjælde for Medlemmer af Folketirken. Jeg skal saaledes henstille, om Thinget vil vedtage Paragrafen eller ikke.

Formanden: Jeg veed ikke, om det mulig skulde være undgaaet det ærede Udvalgs Opmærksomhed, at der i dets Forslag under Nr. 9 unegtelig gjenmer sig to Forslag; det er et dobbelt Forslag; min Opmærksomhed er det i alt Fald ikke undgaaet. Det gjælder inidertid ikke alene om dette, men ogsaa om enkelte andre af Udvalgets Forslag, at de ere dobbelte. Dette er jo vistnok mindre hensigtsmæssigt, men man kan dog komme ud over denne Ulempe — og derved har jeg for mit Bedkommende beroliget mig — ved at forlange en delt Afstemning. Der vilde jo Intet have været i Veien for at forlange Forslaget under Nr. 9 afstemt saaledes, at det først afgjordes, om § 13 skulde udgaa, og derefter afgjordes, hvad der skulde sættes i Stedet.

Krieger: Efter den Anledning, den høitærede Minister har givet, turde jeg maaske, uagtet det naturligvis ligger udenfor dette Affnit, dog sige dette, at vi ganske vist efter bedste Øyne forhandle denne Sag i Haab om, at det skulde kunne lykkes den ærede Minister i en nær Fremtid at føre den videre paa et andet Sted; men nogen meget levende Tro derpaa have vi ikke — i det Mindste tror jeg det for mit Bedkommende ikke — og derfor vil

jeg ønske, at den ærede Minister, som ser, at der fra vor Side ikke gjøres nogen Bæmselighed for Sagens Fremme, ikke vil betragte denne som en Betingelse for, at Ministeriet faar forøgede Kræfter til denne Sags Belysning, ikke betragter denne Lovs Fremme som det eneste Middel i saa Henseende. Der ligger virkelig et andet Middel meget nær, nemlig om muligt — maaske det ogsaa kan have Bæmseligheder, men dog vistnok mindre Bæmseligheder end det andet — at faae en Lønning til en Mand, hvis Bistand Ministeriet særlig kunde benytte til en mere omfattende Bearbejdelse af Sagen. Hvorvidt der er Mand, som ere villige og egnede dertil, skal jeg ikke indlade mig paa, men dette andet Middel, Ansættelse af en Overkoleinspektør med særlig Sagskundskab i disse Spørgsmaal, vilde utvivlsomt være det mest Praktiske og kunde skaffe den høitærede Minister den naturlige og ønskelige Bistand til Sagens Gjennemførelse. At et Forslag som det, den høitærede Minister omtalte, er naturligt og hensigtsmæssigt, vil den ærede Ordfører vistnok udtaale sig nærmere om. — Hvad det Punkt i Udvalgets Undringsforslag angaar, som den høitærede Minister berørte, forekommer det mig aldeles klart, at efter Indholdet af den Betingelse, her er stillet, maa det være en almindelig Betingelse. Det vilde være en ligefrem Fornærmelse mod Skoler af den Art, som den høitærede Minister forudsatte, om der ikke fordreides den samme Hæderlighedsbetingelse med Hensyn til dem, der oprette nye Skoler.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Jeg skal blot minde om, at jeg, strax efter at være bleven Minister, paa Finansloven begjærede en Forøgelse af Assistancessummerne, netop under Henvisning til, at Kræfterne i Ministeriet, navnlig i visse Afdelinger, ikke magtede den Opgave, som var stillet dem, i den Grad, som ønskelig var. Jeg gif ikke saa vidt, som det ærede Medlem nu gav mig Anvisning paa. Jeg var ikke saa ubesfeden at begjære en Overkoleinspektør eller en Overkoleinspektør, men begjærede kun en Forøgelse af Assistancessummerne. Den negtede Folkethinget, og Landstinget fandt sig rolig derti.

Krieger: Jeg skal blot tillade mig at sige, at her vel ikke egentlig er Spørgsmaal om Beskedenhed, men om, hvad der er det hensigtsmæssigste Middel, og da tror jeg rigtignok, der er en meget kjendelig Forskjel mellem Ansættelsen af en Overkoleinspektør og Assistancessummens Forøgelse. Dermed vil jeg ikke have sagt Noget om det Spørgsmaal, hvorvidt en større Assistancessum behøves eller ikke, men det er to meget forskellige Spørgsmaal. Medens jeg f. Ex. som Medlem af Landstinget neppe vilde have anset det for rigtigt, om Endog Ministeriet stærkt havde